

KPA Traditionell pensionsförsäkring SAF-LO

Innehållsförteckning

	Sidan
1. Försäkringsavtalet	3
2. I försäkringen ingår ålderspension med eller utan återbetalningsskydd.....	5
3. Så bestäms pensionen	6
4. Så betalas pensionen ut.....	8
5. Avgifter till KPA Pensionsförsäkring.....	10
6. Återköp	10
7. Årligt värdebesked	11
8. En pensionsförsäkring måste följa lagstiftningen	11
9. Begränsningar av KPA Pensionsförsäkrings ansvar.....	11
10. Om du inte är nöjd	12
11. Personuppgiftslagen (PuL)	12
Hur når du oss?	13

1. Försäkringsavtalet

Avtalspension SAF-LO är baserad på överenskommelser mellan Svenskt Näringsliv och LO. För denna försäkring gäller Bestämmelser för Avtalspension SAF-LO, Gemensamma försäkringsvillkor för AFA-försäkringarna och Avtalspension SAF-LO samt dessa försäkringsvillkor.

Premien för avtalspensionen ska betalas in till en pensionsförsäkring

Enligt bestämmelserna i överenskommelse om Avtalspension SAF-LO - ska arbetsgivaren årligen betala in en premie för avtalspensionen till den traditionella pensionsförsäkring eller den fondförsäkring som arbetstagaren skriftligen har valt.

Dessa villkor gäller när arbetstagaren har valt KPA Pensionsförsäkring AB (publ) som försäkringsgivare för arbetsgivarens betalning av premien för avtalspensionen. Avtalspensionen administreras av Fora AB, organisationsnummer 556541-8356. Postadress: Vasagatan 12, 101 56 Stockholm. Telefonnummer: 08-787 40 10.

Vem är försäkringsgivare?

Försäkringsgivare är KPA Pensionsförsäkring AB (publ), organisationsnummer 516401-6544, nedan kallat KPA Pensionsförsäkring.

Vem är försäkringstagare?

Försäkringstagare och ägare till försäkringen är den arbetsgivare som betalar in premien för avtalspensionen till försäkringen. Den försäkrade betraktas som försäkringstagare när det gäller att

- lägga till eller ta bort återbetalningsskydd
- ändra utbetalningsålder och utbetalningstid
- förordna förmånstagare för dödsfall och
- flytta pensionskapitalet från KPA Pensionsförsäkring till annan försäkringsgivare.

Den försäkrade kan i övrigt inte förfoga över försäkringen. Om den försäkrade byter till en ny arbetsgivare som omfattas av Avtalspension SAF-LO, går ägande

rätten till försäkringsavtalet automatiskt över till den nya arbetsgivaren.

Vem är försäkrad?

Försäkrad är den på vars liv försäkringen gäller.

Vem är förmånstagare?

Förmånstagare är den person som försäkringsbeloppet ska betalas ut till enligt dessa villkor. Vilka som är förmånstagare framgår längre fram i dessa villkor.

Vad grundas försäkringsavtalet på?

Försäkringsavtalet grundar sig på de uppgifter som försäkringstagaren och/eller den försäkrade har lämnat skriftligen till KPA Pensionsförsäkring. Om någon av dessa uppgifter är oriktig eller ofullständig, gäller vad som står i lagen om försäkringsavtal om sådana fall. Om försäkringstagaren har handlat svikligt eller i strid med tro och heder när uppgifterna lämnades, är försäkringsavtalet ogiltigt (12 kap. 2 § första stycket försäkringsavtalslagen).

KPA Pensionsförsäkring har inte heller något ansvar eller bara ett begränsat ansvar för inträffade försäkringsfall, om försäkringstagaren eller den försäkrade annars lämnat oriktiga eller ofullständiga uppgifter som har betydelse för KPA Pensionsförsäkrings bedömning av den försäkrades hälsa. De oriktiga eller ofullständiga uppgifterna ska i så fall ha lämnats med uppsåt eller av oaktsamhet som inte är ringa. (12 kap. 2 § andra stycket försäkringsavtalslagen).

När inträder KPA Pensionsförsäkrings ansvar för försäkringen?

KPA Pensionsförsäkrings ansvar för försäkringen inträder dagen efter den dag försäkringstagaren betalar första premien för försäkringen.

Vilka lagar gäller för försäkringsavtalet?

För försäkringsavtalet gäller svensk allmän lag, förutsatt att inte något annat anges i lagen om tillämplig lag för vissa försäkringsavtal.

Kan KPA Pensionsförsäkring ändra försäkringen?

KPA Pensionsförsäkring förbehåller sig rätten att under försäkringstiden ändra dessa villkor och försäkringsavtalet i övrigt om det behövs på grund av försäkringens art eller någon annan särskild omständighet.

Med ändring menas en ändring av det faktiska innehållet i villkoren och försäkringsavtalet, till exempel ändring av sättet att ta ut och beräkna avgifterna för försäkringen samt att införa särskilda avgifter för åtgärder med försäkringen som försäkringstagaren, den försäkrade eller förmånstagare begär.

Med annan särskild omständighet menas till exempel ändring på grund av ändrad lagstiftning eller lagtillämpning, myndighetsföreskrifter eller ändring av annan för försäkringsavtalet viktig förutsättning. Med annan särskild omständighet menas också ändring av det pensionsavtal som ligger till grund för försäkringstagarens betalning av premie till försäkringen.

Under vissa avsnitt i villkoren har särskilt framhållits att KPA Pensionsförsäkring har rätt att ändra villkoren eller försäkringsavtalet i övrigt.

En ändring av villkoren och försäkringsavtalet i övrigt träder i kraft en månad efter det att KPA Pensionsförsäkring har skickat ett meddelande om ändringen. Ändring som beror på lagstiftning, lagtillämpning eller myndighetsföreskrifter börjar gälla omedelbart eller vid den tidpunkt som följer av lag eller bestämmelse i tillämpligt pensionsavtal. Observera att KPA Pensionsförsäkring alltid kan ändra

- antaganden om ränta, avkastningsskatt, dödlighet och driftskostnader m.m., som används för att bestämma det garanterade pensionsbeloppet som varje inbetald premie ger upphov till. Som framgår av avsnittet "Så bestäms pensionen" kan dessa antaganden ändras när som helst för kommande inbetalningar av premier
- de antaganden om ränta m.m. som används vid bestämmande av det delningstal som används när storleken av återbäringstillägget bestäms. Som framgår av avsnittet "Hur bestäms den eventuella

återbäringen?" kan dessa antaganden ändras när som helst under försäkringstiden

- storleken på de avgifter som tas ut från försäkringen.

Tolkning och tillämpning av bestämmelserna för avtalspension SAF-LO

Pensionsnämnden för Avtalspension SAF-LO svarar för tolkningen av bestämmelserna för Avtalspension SAF-LO och är i övrigt rådgivande till KPA Pensionsförsäkring. Försäkringstagaren eller den försäkrade kan begära att fråga som angår honom eller henne ska tas upp till behandling i Pensionsnämnden.

Twist om tolkning och tillämpning av bestämmelserna

Twist om tolkning och tillämpning av försäkringsavtal eller försäkringsvillkor eller andra bestämmelser ska avgöras enligt bestämmelserna i §18 i de Gemensamma villkoren för AFA-försäkringarna och Avtalspension SAF-LO. Av dessa bestämmelser framgår bland annat att part i en eventuell twist alltid har rätt att hänskjuta ärendet till avgörande i en särskild skiljenämnd.

Kan pensionskapitalet flyttas?

Den försäkrade har rätt att flytta hela pensionskapitalet i försäkringen till en ny pensionsförsäkring hos en annan försäkringsgivare enligt reglerna i inkomstskattelagen om flytt av pensionskapital. Pensionskapitalet får endast flyttas till sådan försäkringsgivare som träffat administrationsavtal med Fora AB och som meddelar Avtalspension SAF-LO.

Pensionskapitalet får dock inte flyttas om försäkringen har börjat att betalas ut.

Om försäkringen har ett oåterkallerligt förmånstagarförordnade till annan än den försäkrade, måste den insatta förmånstagaren skriftligen samtycka till flytten av pensionskapitalet.

Ansökan om flytt av pensionskapital ska ske skriftligen till Fora AB.

När flyttas pensionskapitalet?

Flyttanmälan är bindande och måste lämnas minst två månader före genomförandet. Pensionskapitalet flyttas vid närmast efterföljande månadsskifte som

inträffar två månader efter det att flyttanmälan mottagits av Fora, dock tidigast 12 månader efter närmast föregående flytt.

Försäkringsansvaret upphör hos den avlämnande försäkringsgivaren när pensionskapitalet överförs till den mottagande försäkringsgivaren.

Betalar KPA Pensionsförsäkring ränta om flytten dröjer?

Om flytten av pensionskapitalet dröjer längre, betalar KPA Pensionsförsäkring dröjsmålsränta enligt räntelagen. Räntan beräknas från dagen efter den dag pensionskapitalet senast skulle ha flyttats till och med dagen före den dag pensionskapitalet faktiskt flyttas.

Någon ränta betalas inte ut om det sammanlagda räntebeloppet är mindre än 0,5 procent av det gällande prisbasbeloppet enligt lagen om allmän försäkring.

Vilka avgifter tar KPA Pensionsförsäkring ut när pensionskapitalet flyttas?

KPA Pensionsförsäkring har rätt att ta ut avgifter för att flytta pensionskapitalet. Avgifterna kan förändras under försäkringstiden, liksom sättet att ta ut dem.

De aktuella avgifterna finns på KPA Pensions hemsida www.kpa.se. Det går också att ringa KPA Pensions kundservice, telefon 020-650 500, för att få uppgifter om avgifterna och hur dessa tas ut. Fora AB tar ut en förmedlingskostnad som tas ut från det pensionskapital som flyttas.

När upphör försäkringen hos KPA Pensionsförsäkring att gälla vid en flytt?

Försäkringen hos KPA Pensionsförsäkring upphör att gälla när pensionskapitalet har flyttats.

Kan KPA Pensionsförsäkring ändra villkoren för flytt av pensionskapitalet?

KPA Pensionsförsäkring förbehåller sig rätten att ändra villkoren för flytt av pensionskapitalet under försäkringstiden i den mån detta blir nödvändigt med hänsyn till ändrad lagstiftning eller myndigheters föreskrifter. Vidare förbehåller sig KPA Pensionsförsäkring rätten att ändra reglerna.

En ändring av flyttvillkoren träder i kraft en månad efter det att KPA Pensionsförsäkring skickat information om ändringen och de nya villkoren till den försäkrade, eller den tidigare tidpunkt som följer av lag.

2. I försäkringen ingår ålderspension med eller utan återbetalningsskydd

Vad ingår i försäkringen?

Försäkringen omfattar ålderspension med eller utan återbetalningsskydd. Om försäkringen tecknats utan återbetalningsskydd kan den försäkrade när som helst, under de förutsättningar som beskrivs här nedan, lägga till ett återbetalningsskydd. Återbetalningsskyddet kan tas bort när som helst.

När kan återbetalningsskyddet läggas till?

Den försäkrade kan lägga till återbetalningsskyddet fram till dess att pensionen börjar betalas ut. Om återbetalningsskyddet ska omfatta de tidigare inbetalade premierna, måste dock Fora AB först pröva den försäkrades hälsa.

Om pensionsutbetalning påbörjats kan inte återbetalningsskydd väljas. Återbetalningsskydd kan dock väljas för nyintjänade pensionsförmåner.

Vad gäller om den försäkrade gifter sig, blir registrerad partner, blir sambo eller får barn?

Den försäkrade har alltid rätt att lägga till återbetalningsskyddet, utan hälsoprövning, inom ett år från det att han eller hon har gift sig, blivit registrerad partner, inlett ett samboförhållande eller fått barn.

När inträder KPA Pensionsförsäkrings ansvar för ändringen?

KPA Pensionsförsäkrings ansvar för en ändring av försäkringsskyddets omfattning inträder dagen efter den dag den försäkrade ansökte om ändringen, förutsatt att den försäkrade inte har begärt att ändringen ska träda i kraft senare. Om ändringen av försäkringen kräver en hälsoprövning, inträder KPA Pensionsförsäkrings ansvar för ändringen dagen efter den dag den försäkrade ansökte om ändringen av försäkringsskyddet, förutsatt att Fora AB godkänner den försäkrades hälsa.

3. Så bestäms pensionen

Hur bestäms det garanterade pensionsbeloppet?

För varje premie bestäms ett garanterat pensionsbelopp. Summan av dessa pensionsbelopp blir det totala garanterade pensionsbeloppet som ska börja betalas ut vid avtalad pensionsålder och under avtalad utbetalningstid.

Varje garanterat pensionsbelopp bestäms enligt de antaganden om ränta, avkastningsskatt, dödlighet, driftskostnader och säkerhetstillägg som KPA Pensionsförsäkring bestämt ska gälla vid varje inbetalningstillfälle.

Antagande om ränta

Räntan fastställs till en viss procentsats från vilken det görs avdrag för avkastningsskatt och driftskostnader.

Antagande om avkastningsskatt

Avdrag för avkastningsskatt görs enligt gällande regler om avkastningsskatt.

Antaganden om dödlighet

Antaganden om dödsfallssannolikhet för den försäkrade beräknas efter tillgänglig statistik och med ett säkerhetstillägg.

Antaganden om driftskostnader

Antaganden om driftskostnader görs så att kostnaderna ska motsvara KPA Pensionsförsäkrings faktiska kostnader.

Ger försäkringen rätt till återbäring?

Allt överskott i KPA Pensionsförsäkrings verksamhet ska gå tillbaka till de försäkrade eller andra ersättningsberättigade (såsom förmånstagare) som återbäring. Fördelningen av återbäringen ska göras på ett rättvist sätt.

Återbäring är försäkringens andel av det överskott som uppstår om KPA Pensionsförsäkrings ekonomiska resultat blir bättre än de antaganden som gjorts när det garanterade pensionsbeloppet bestämdes.

Eventuell återbäring betalas ut som ett tillägg till det garanterade pensionsbeloppet.

Kan KPA Pensionsförsäkring ändra reglerna för återbäring?

KPA Pensionsförsäkring har rätt att ändra reglerna för såväl framtida beräkningar av återbäring som sättet att fördela återbäringen. Ändringen av reglerna träder i kraft efter det att KPA Pensionsförsäkring har informerat försäkringstagaren om ändringen.

Vad är pensionskapital och hur beräknas det?

Pensionskapitalet är försäkringens aktuella värde vid varje tidpunkt. Värdet grundas på:

- premieinbetalningar
- utbetalningar från försäkringen
- avkastning på KPA Pensionsförsäkrings tillgångar
- tillägg för arvsvinst
- avdrag för driftskostnader
- avdrag för skatt.

Avkastning

KPA Pensionsförsäkring fördelar vid varje kvartalskifte den avkastning som KPA Pensionsförsäkring har haft på sina tillgångar under det senaste kvartalet. Avkastningen kan dock i vissa fall fördelas oftare (se nedan under Vilken är KPA Pensionsförsäkrings konsolideringspolicy?).

Med avkastning menas ränta och utdelningar på tillgångarna samt positiva eller negativa förändringar av värdet på tillgångarna. Den avkastning som fördelas till försäkringarna kan därför vara såväl positiv som negativ. Pensionskapitalet kan alltså såväl öka som minska i värde under hela försäkringstiden.

Arvsvinst

Arvsvinst beräknas genom matematisk utjämning av KPA Pensionsförsäkrings faktiska dödlighetsutfall.

Driftskostnader

Avdraget för driftskostnader ska göras så, att det bedöms täcka de driftskostnader som kan hänföras till verksamheten. Driftskostnaderna ska fördelas på respektive försäkringsprodukt och får utjämnas över tiden.

Skatt

Avdraget för skatt ska göras så, att det bedöms täcka KPA Pensionsförsäkrings kostnader för avkastningsskatt.

Hur bestäms den eventuella återbäringen?

När försäkringen ska börja betalas ut beräknar KPA Pensionsförsäkring om försäkringen ger rätt till återbäring och i så fall med hur stort belopp.

Det belopp som ska betalas ut bestäms genom att pensionskapitalet divideras med ett delningstal, som bestäms av KPA Pensionsförsäkring vid varje

tidpunkt. Delningstalet bygger på den förväntade återstående utbetalningstiden och på antaganden om KPA Pensionsförsäkrings framtida ekonomiska resultat. Om det belopp som beräknats på detta sätt är större än det garanterade pensionsbeloppet, betalar KPA Pensionsförsäkring ut mellanskillnaden som återbäring.

Så länge utbetalningarna pågår beräknar KPA Pensionsförsäkring återbäringens storlek minst en gång per år. KPA Pensionsförsäkring har rätt att minska återbäringen eller att helt upphöra med utbetalning av återbäring. Detta görs om pensionskapitalet har utvecklats sämre än vad som antagits vid den senast gjorda beräkningen eller om KPA Pensionsförsäkring ändrar delningstalet genom att ändra sina antaganden om framtiden.

Vilken är KPA Pensionsförsäkrings konsolideringspolicy?

När marknadsvärdet på KPA Pensionsförsäkrings tillgångar är lika stort som det samlade värdet på pensionskapitalet i samtliga försäkringar, är konsolideringsnivån 100 procent. KPA Pensionsförsäkring har i sin konsolideringspolicy bestämt att konsolideringsnivån ska vara 100 procent men att den får avvika inom vissa gränser.

Mer information om KPA Pensionsförsäkrings konsolideringspolicy finns på KPA Pensions hemsida www.kpa.se

4. Så betalas pensionen ut

Vad krävs för att pensionen ska betalas ut?

Den som gör anspråk på att få ett pensionsbelopp utbetalat till sig ska styrka sin rätt till beloppet genom att - utan kostnad för KPA Pensionsförsäkring - skaffa och skicka in de handlingar och övriga upplysningar som har betydelse för bedömningen av försäkringsfallet och KPA Pensionsförsäkrings ansvar.

För att få beloppet utbetalat till sig måste försäkringstagaren eller den försäkrade eller förmånstagaren – om KPA Pensionsförsäkring begär det – låta KPA Pensionsförsäkring hämta in upplysningar om den försäkrade från nuvarande och tidigare arbetsgivare samt från läkare, sjukhus, någon annan vårdanstalt, Försäkringskassan eller någon annan försäkringsinrättning m.fl detta för att KPA Pensionsförsäkring ska kunna bedöma sitt ansvar.

När betalas ålderspensionen ut till den försäkrade?

Ålderspensionen betalas alltid ut till den försäkrade.

Ålderspensionen betalas ut månadsvis med början den månad den försäkrade fyller 65 år. Pensionen betalas ut så länge den försäkrade lever. Den försäkrade kan välja en annan utbetalningsålder och en annan utbetalningstid. Utbetalningen kan dock påbörjas tidigast då den försäkrade fyller 55 år.

Den försäkrade kan inte ändra utbetalningstiden när utbetalningarna väl har påbörjats.

Om månadsbeloppet understiger 0,5 procent av det gällande prisbasbeloppet enligt lagen om allmän försäkring, har KPA Pensionsförsäkring rätt att göra utbetalningarna enligt en annan tidsplan än en gång i månaden.

Vad händer med försäkringen när den försäkrade avlider om återbetalningsskydd saknas?

Om försäkringen inte omfattar återbetalningsskydd och den försäkrade avlider innan ålderspensionen har börjat betalas ut eller under utbetalningstiden upphör försäkringen. Detta innebär att någon utbetalning

inte kommer att göras från försäkringen alternativt att pågående utbetalningar upphör.

Vad gäller om försäkringen omfattar återbetalningsskydd?

Om den försäkrade avlider, ska detta anmälas skriftligen till KPA Pensionsförsäkring snarast möjligt. Till anmälan ska fogas ett dödsfallsintyg. Om dödsfallsintyget är skrivet på något annat språk än svenska ska en auktoriserad översättning bifogas. När en sådan anmälan har kommit in till KPA Pensionsförsäkring, anses KPA Pensionsförsäkring ha fått kännedom om dödsfallet. Om KPA Pensionsförsäkring på eget initiativ skulle hämta in upplysningar om ett inträffat dödsfall, anses KPA Pensionsförsäkring ha fått kännedom om dödsfallet när KPA Pensionsförsäkring fick sina upplysningar på detta sätt.

Hur betalas återbetalningsskyddet ut?

Om en försäkrad som har valt återbetalningsskydd avlider innan ålderspensionen har börjat betalas ut till honom eller henne, betalas i stället pensionskapitalet ut till förmånstagarna som en månatlig pension under fem år, räknat från den dag KPA Pensionsförsäkring fått kännedom om dödsfallet.

Om den försäkrade har valt ålderspension med tidsbegränsad utbetalning och ålderspensionen har börjat betalas ut när den försäkrade avlider, fortsätter utbetalningarna, nu till förmånstagarna, med samma belopp som ålderspensionen och under de år som är kvar av den utbetalningstid som den försäkrade har valt för ålderspensionen. Om den försäkrade har valt en livsvarig ålderspension, upphör utbetalningarna till förmånstagarna 20 år efter den dag ålderspensionen började betalas ut till den försäkrade.

Om månadsbeloppet understiger 0,5 procent av det gällande prisbasbeloppet enligt lagen om allmän försäkring, har KPA Pensionsförsäkring rätt att göra utbetalningarna enligt en annan tidsplan än en gång i månaden.

Standardförordnande: Till vem/vilka betalas pensionen ut om den försäkrade inte anmält något annat förordnande?

Om den försäkrade avlider och försäkringen omfattar återbetalningsskydd, betalas pensionen i stället ut till de insatta förmånstagarna. Om det då inte finns några förmånstagare, betalar inte KPA Pensionsförsäkring ut någon pension.

Om den försäkrade inte skriftligen anmält något annat förordnande till Fora AB, betalas pensionen i första hand ut till den försäkrades make eller sambo och i andra hand den försäkrades arvsberättigade barn (oavsett ålder). Finns det flera barn som är förmånstagare fördelas pensionen i lika proportioner. Med make jämställs även partner enligt lagen (1994:1117) om registrerat partnerskap.

Make är förmånstagare även när mål om äktenskapskillnad pågår. Registrerad partner är förmånstagare även när mål om upplösning av registrerat partnerskap pågår.

Med sambo menas ogift person, som under äktenskapsliknande förhållanden eller förhållanden som liknar registrerat partnerskap, vid dödsfallet stadigvarande sammanbott med ogift försäkrad förutsatt att

- de har eller har haft eller väntar barn tillsammans eller
- tidigare varit gifta med varandra eller levtt samman i registrerat partnerskap eller i vart fall

• stadigvarande sammanbott sedan minst sex månader
Om en förmånstagare har avlidit eller helt eller delvis avstår från sin rätt, betalas pensionen ut till dem som enligt förordnandet är närmast berättigade.

Vilka kan vara förmånstagare till återbetalningsskyddet?

Den försäkrade kan skriftligen anmäla annat förmånstagarförordnande. Sådant förordnande kan endast omfatta följande personer

- a) make/registrerad partner eller tidigare make/registrerad partner
- b) sambo eller tidigare sambo
- c) barn/styvbarn/fosterbarn till den försäkrade eller till någon person enligt a) eller b).

Make är förmånstagare även när mål om äktenskapskillnad pågår. Registrerad partner är förmånstagare

även när mål om upplösning av registrerat partnerskap pågår.

Med sambo menas ogift person, som under äktenskapsliknande förhållanden eller förhållanden som liknar registrerat partnerskap, vid dödsfallet stadigvarande sammanbott med ogift försäkrad förutsatt att

- de har eller har haft eller väntar barn tillsammans eller
- tidigare varit gifta med varandra eller levtt samman i registrerat partnerskap eller i vart fall
- stadigvarande sammanbott sedan minst sex månader
Finns det flera barn som är förmånstagare fördelas pensionen i lika proportioner såvida inget annat anges.

Förmånstagare kan helt eller delvis avstå från sin rätt, varvid den eller de förmånstagare inträder som skulle fått rätt till pensionsbelopp om den försäkrade varit avliden.

Särskilt förordnande: hur ska ändring av förmånstagare anmälas?

En ändring av ett förordnande ska anmälas skriftligen till Fora AB.

Får en förmånstagare förfoga över försäkringen?

En förmånstagare får inte någon förfoganderätt till försäkringen.

När betalas pensionen ut?

KPA Pensionsförsäkring ska börja betala ut pensionen senast en månad efter det att den som gör anspråk på utbetalning har gjort vad som krävs enligt dessa villkor, punkten "Vad krävs för att pensionen ska betalas ut?"

Om det finns anledning att utreda om någon uppgift som försäkringsavtalet grundats på har varit oriktig eller ofullständig, behöver dock inte KPA Pensionsförsäkring påbörja utbetalningen förrän en månad efter det att utredningen har avslutats.

Betalar KPA Pensionsförsäkring dröjsmålsränta?

Om en utbetalning skulle dröja längre än vad som angivits i dessa villkor, betalar KPA Pensionsförsäkring dröjsmålsränta enligt räntelagen.

KPA Pensionsförsäkring betalar ränta även om dröjsmål inte föreligger från och med den 31:a dagen efter det att ett belopp förfallit till betalning. Räntesatsen bestäms av KPA Pensionsförsäkring och framgår vid tecknandet eller senare lämnad information. Sådan ränta räknas av i de fall KPA Pensionsförsäkring ska betala dröjsmålsränta enligt räntelagen.

Om den sammanlagda räntan är mindre än en halv procent av det gällande prisbasbeloppet, enligt lagen om allmän försäkring, betalas inte någon ränta.

Kan rätten till pensionsutbetalning upphöra på grund av preskription?

Rätten till utbetalning preskriberas enligt reglerna i försäkringsavtalslagen, vilket innebär följande: Den som begär utbetalning måste väcka talan mot försäkringsbolaget inom tio år från det att begäran om utbetalning tidigast kunde göras.

Annars upphör rätten till utbetalning. Den som begärt utbetalning inom denna tid har alltid minst sex månader på sig att överklaga från det att KPA Pensionsförsäkring har förklarat sig ha tagit slutlig ställning till begäran

5. Avgifter till KPA Pensionförsäkring

Vilka avgifter tar KPA Pensionförsäkring ut?

KPA Pensionsförsäkring tar för närvarande ut en förvaltningsavgift och en avgift för skatt.

Aktuella avgifter finns på KPA Pensions hemsida

www.kpa.se. Det går också att ringa KPA Pensions kundtjänst för att få uppgift om avgifterna.

KPA Pensionsförsäkring har rätt att när som helst under försäkringstiden ändra storleken på förvaltningsavgiften och avgiften för skatt.

6. Återköp

Kan försäkringstagaren köpa tillbaka försäkringen?

Varken försäkringstagaren eller den försäkrade har någon rätt till återköp av försäkringen.

7. Årligt värdebesked

Får den försäkrade veta hur pensionssparandet utvecklas?

En gång per år får den försäkrade information om försäkringens värde. Värdebeskedet visar det garan-

terade pensionsbeloppet och preliminärt fördelad återbäring. Det visar också de premier som bokförts på försäkringen och de avgifter som belastat försäkringen.

8. En pensionsförsäkring måste följa lagstiftningen

Kan pensionsförsäkringen överlåtas, pantsättas eller belånas?

Försäkringen får inte överlåtas, pantsättas eller belånas och inte heller ändras på så sätt att den upphör

att vara pensionsförsäkring enligt de bestämmelser i inkomstskattelagen som gäller vid varje tidpunkt. KPA Pensionsförsäkring ska lämna sådana kontrolluppgifter som enligt 6, 11 och 12 kap. lagen om kontrolluppgifter ska lämnas om pensionsförsäkring.

9. Begränsningar av KPA Pensionförsäkrings ansvar

Vad gäller vid krigstillstånd i Sverige?

Vid krigstillstånd i Sverige gäller särskild lagstiftning i fråga om KPA Pensionsförsäkrings ansvarighet och rätt att ta ut tilläggspremie (krigspremie).

Vad tar KPA Pensionförsäkring inte ansvar för?

KPA Pensionförsäkring tar inte ansvar för någon sådan skada som beror på lagbud, myndighetsåtgärd, krigshändelse, strejk, bojkott, blockad eller lockout

eller någon annan liknande omständighet. I fråga om strejk, bojkott, blockad eller lockout gäller detta förbehåll även om det är KPA Pensionförsäkring som vidtar eller är föremål för någon sådan konfliktåtgärd. KPA Pensionförsäkring är inte heller skyldigt att i andra fall ersätta en skada som uppkommer, om KPA Pensionförsäkring visat normal aktsamhet.

10. Om du inte är nöjd

Vart vänder du dig för att få information eller klaga?

Om du inte är nöjd vill vi naturligtvis att du i första hand kontaktar oss, KPA Pension kundtjänst telefon 020-650 500 eller per e-post: kundtjanst@kpa.se. Det kan till exempel ha uppstått något missförstånd som går att klara ut vid en ny kontakt. Om du ändå inte är nöjd finns följande alternativ:

- **Kundombudsmannen KPA Pension**
Kundombudsmannen är fristående från KPA Pensions försäkring och prövar opartiskt om ditt ärende handlagts på rätt sätt. Prövningen är kostnadsfri. Postadress: 106 60 Stockholm Telefon: 020-655 253 eller 08-772 84 30
- **Konsumenternas Försäkringsbyrå**
Konsumenternas Försäkringsbyrå ger upplysningar och vägledning i försäkringsfrågor.
Adress: Box 24215, 104 51 Stockholm
Telefon: 08-225 800
- **Kommunal konsumentvägledning**
I många kommuner finns en kommunal konsumentvägledning. En sådan kan också ge dig råd och hjälp i försäkringsfrågor. Du hittar telefonnumret i telefonkatalogen.

- **Personförsäkringsnämnden**

Personförsäkringsnämnden prövar tvister mellan den försäkrade (enskild konsument) och försäkringsbolaget i ärenden som rör liv-, sjuk- och olycksfallsförsäkring, i de fall där det krävs medicinska bedömningar. Nämndens yttrande är rådgivande. Adress: Box 24067, 104 50 Stockholm, Telefon: 08-522 787 20

- **Allmänna reklamationsnämnden**

Allmänna reklamationsnämnden är en statlig myndighet som prövar tvister mellan näringsidkare och konsument. Adress: Box 174, 101 23 Stockholm, Telefon: 08-555 017

Rättslig prövning

Ett ärende kan alltid överlämnas till rättslig prövning i allmän domstol.

Rättsskyddsförsäkring

Om du har en rättsskyddsförsäkring, kan du eventuellt använda den vid en tvist.

PA-KFS Pensionsnämnd

Vid ärende som gäller tolkning av PA-KFS09 eller gamla PA-KFS vänder du dig till PA-KFS Pensionsnämnd.

11. Information om Personuppgiftslagen (PuL)

Regler för hur dina personuppgifter får användas (behandlas) finns i personuppgiftslagen (PuL).

De personuppgifter du lämnar till KPA Pensionsförsäkring och de uppgifter vi hämtar in om dig använder (behandlar) KPA Pensionsförsäkring för att i huvudsak

- administrera och fullgöra de avtal du träffat eller kommer att träffa med KPA Pensionsförsäkring
- uppfylla de skyldigheter KPA Pensionsförsäkring har enligt lag och andra författningar, till exempel att lämna vissa uppgifter till skattemyndighet, Finansinspektionen och Försäkringskassan

- ta fram statistik
- göra marknads- och kundanalyser
- göra affärs- och metodutveckling
- marknadsföra KPA Pensionsförsäkrings produkter och tjänster

KPA Pensionsförsäkring kan komma att helt eller delvis lämna ut dina personuppgifter till annat bolag, som KPA Pensionsförsäkring samarbetar med. De bolag som mottar dina personuppgifter kan använda (behandla) personuppgifterna för de ändamål som de som anges ovan.

För att KPA pensionsförsäkring ska ha rätt information i kundregistret hämtar KPA Pensionsförsäkring uppgifter om dig från statens person- och adressregister, SPAR.

Du har alltid rätt att

- få information om vilka uppgifter KPA Pensionsförsäkring har om dig
- begära rättelse av felaktig eller ofullständig personuppgift
- anmäla att du inte vill att dina personuppgifter ska användas för direktmarknadsföring

I dessa ärenden ska du skriva till

KPA Pension
Kundservice
106 85 STOCKHOLM

Hur når du oss?

Du når oss på telefon 020-650 500, via e-post kundtjanst@kpa.se eller vår hemsida www.kpa.se.

Besöksadress: Östgötagatan 90, 10685 Stockholm
Telefon: 08-665 04 00, Fax 08-665 06 85 Org: 556527-7182
Kundtjänst: 020-650 500 www.kpa.se

KPA
PENSION

KPA9156 / 871 16-01

 Miljömärkt trycksak, 341 142, INEKO AB